

DEZVOLTAREA PARTENERIATULUI ȘCOALĂ-FAMILIE ȘI EFECTELE LUI ASUPRA ELEVULUI DIN ROMÂNIA

Ioana Roxana IORDACHE, doctorand, Universitatea Pedagogică „Ion Creangă”, din Chișinău, director adjunct la Școala Gimnazială „Daniela Cuciuc,, Piatra-Neamț, România

CZU: 37.018.265(498)

Rezumat: Școala și familia sunt două instituții care au nevoie una de alta. Împreună trebuie să găsească fâgașul colaborării autentice bazată pe încredere și respect reciproc, pe iubirea față de copil, să facă loc unei relații deschise, permeabile, favorizante schimbului și comunicării de idei. Părinților le revine rolul esențial în creșterea copiilor, asigurându-le acestora atât existența materială, cât și un climat familial, afectiv și moral. Când școlile și familiile lucrează împreună ca parteneri, beneficiari sunt elevii. Aceasta presupune nu numai o informare reciprocă cu privire la tot ceea ce ține de orientarea copilului, ci și înarmarea părinților cu toate problemele pe care le comportă această acțiune. În ceea ce privește relația școala-familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice etc.

Cuvinte-cheie: școală, familie, parteneriat, contract educațional, părinți, educație.

Abstract: The school and the family are two institutions that need each other. Together they must find The right way to work as one, based on trust and mutual respect, on the love for the children, to make room for an open relationship, favorable to communication and exchange of ideas. The parents carry the exceptional role of raising the children, providing for them not only the material suport, but also a good family, afective and moral enviroment. When the schools and the families work together as partners, the students are the ones who benefit. This requires not only a mutual notification, regarding

everything that concerns the child's orientation, but also giving access to parents to all the problems that come with this action. In regard to the school-family relationship, it's necessary to provide the parents with a opening to all educational, psychopedagogical aspects and also the medical or legal aspects.

Keywords: school, family, educational, parents, education

Una dintre cele mai importante condiții ale creșterii eficienței activității educative desfășurate cu elevii o constituie asigurarea unei depline unități de acțiune a tuturor factorilor educativi: școală, familie, comunitate. Dacă este adevărat că școala este factorul de care depinde în mod covârșitor devenirea personalității umane, tot atât de adevărat este că educația coerentă nu poate face abstracție de rosturile familiei în această comuniune.

Școala și familia sunt două instituții care au nevoie una de alta. Împreună trebuie să găsească fâgașul colaborării autentice bazată pe încredere și respect reciproc, pe iubirea față de copil, să facă loc unei relații deschise, permeabile, favorizante schimbului și comunicării de idei. Părinților le revine rolul esențial în creșterea copiilor, asigurându-le acestora nu numai existența materială, cât și un climat familial, afectiv și moral. [1].

Sunt situații în care familia consideră că este suficient să se ocupe doar de satisfacerea nevoilor primare (hrană, îmbrăcăminte, locuință, cheltuieli zilnice etc.), ignorând importanța unei comunicări afective, nestimulând dezvoltarea sentimentului de apartenență. Acasă trebuie să creeze un mediu de încredere, echilibrat, în care copilul să se manifeste neîngrădit iar în relația cu școala pot colabora cu alți membrii ai comunității școlare pentru a crea un climat care sprijină învățarea, atât în școală cât și în afara ei.

Este necesar ca părinții să își schimbe optica pe care o au asupra întâlnirilor din mediul școlar, acestea putând deveni un

sprijin real în îmbunătățirea relației dintre părinte și copil, părinte și cadru didactic. Cercetările arată că „în programele în care părinții sunt implicați elevii au performanțe mai mari la școală decât aceleași programe, dar în care părinții nu sunt implicați”. Gradul de implicare al părinților în viața școlară a copiilor lor influențează și rezultatele acestora, în sens pozitiv: cu cât părinții colaborează mai bine cu școala, cu atât notele copiilor sunt mai mari.

Educația nu este un proces de care este responsabilă în mod exclusiv școala, dar nici părinții; este un proces al cărui succes depinde de colaborarea dintre cele două părți implicate. Reacția școlii, ca instituție de educație, formare și orientare, la mobilitatea socială și economică, trebuie să fie de adaptare a conținutului, structurii și funcțiilor sale, de creare de premise favorabile pentru elevi care să le permită integrarea socială rapidă, flexibilitatea, inițiativa și rezolvarea de probleme, diminuarea imprevizibilului.

Școala trebuie să facă tot ce-i stă în putință pentru valorizarea maximă a fiecărui individ prin mai raționala stimulare intelectuală a elevilor, a aptitudinilor, a atitudinilor și a trăsăturilor lor de personalitate. Avem în vedere că școlile de toate gradele sunt organizații responsabile pentru educația formală a copiilor și adolescenților. Școlile care duc la bun sfârșit mult mai eficient această responsabilitate se consideră pe ele însele și elevii lor ca parte a sistemului social ce include familiile și comunitățile. Când școlile, familiile și comunitățile lucrează împreună ca parteneri, beneficiari sunt elevii. [2]

Colaborarea dintre școală și familie presupune nu numai o informare reciprocă cu privire la tot ceea ce ține de orientarea copilului ci și pregătirea părinților pentru toate problemele ce le comportă această acțiune. În ceea ce privește relația școală-familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice

etc. O bună colaborare între familie și școală se poate realiza prin parteneriate. Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice.

Parteneriatele dintre școli, familii și comunitate pot ajuta profesorii în munca lor; pot perfecționa abilitățile școlare ale elevilor; pot îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar; îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților; dezvoltă abilitățile de lideri ale părinților; pot conecta familiile cu membrii școlii și ai comunității; pot stimula serviciul comunității în folosul școlilor; oferi servicii și suport familiilor și crea un mediu mai sigur în școli.[3]

Propunerea conducerii Școlii Gimnaziale „Daniela Cuciuc,, Piatra-Neamț de programe pentru dezvoltarea parteneriatului școală – familie a pornit de la premisa că familia, în orice societate, joacă rolul cel mai important în formarea și socializarea copilului deoarece ea reprezintă cadrul fundamental în interiorul căruia sunt satisfăcute nevoile sale psihologice și sociale, și împlinite etapele întregului său ciclu de creștere și dezvoltare fiind astfel primul său intermediar în relațiile cu societatea și, de asemenea, constituie matricea care îi imprimă primele și cele mai importante trăsături caracteriale și morale.

Privită ca nucleu social, familia este prima care influențează dezvoltarea copilului deoarece își pune amprenta pe întreaga sa personalitate, iar trăinicia edificiului depinde de calitatea

temeliei. În altă ordine de idei, rolul familiei este acela de a pregăti copilul pentru viață oferindu-i cel mai potrivit cadru în care să își formeze principalele deprinderi, pentru transmiterea principalelor cunoștințe asupra realității și pentru formarea primelor principii de viață. Când școlile și familiile lucrează împreună ca parteneri, beneficiarii sunt elevii. Aceasta presupune nu numai o informare reciprocă cu privire la tot ceea ce ține de orientarea copilului, ci și înarmarea părinților cu toate problemele pe care le comportă această acțiune. În ceea ce privește relația școala-familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice etc.

O bună colaborare între familie și școală se poate realiza prin parteneriate. Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice. Parteneriatele dintre școli și familii pot ajuta profesorii în munca lor; perfecționa abilitățile școlare ale elevilor; îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar; îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților; dezvoltă abilitățile de lideri ale părinților; conecta familiile cu membrii școlii și ai comunității și pot crea un mediu mai sigur în școli. [4]

În realizarea următorului contract educațional am pornit de la premisa că dacă școala are susținerea familiei și există o bună comunicare între cele două, atunci elevul se îndreaptă în direcția dorită. Așadar, prin acesta se va demonstra contribuția pe care o aduce implicarea familiei în dezvoltarea și educarea copilului, dar și importanța parteneriatului școală-familie.

CONTRACT EDUCAȚIONAL:

I. Părțile semnatare:

1. Școala Gimnazială “Daniela Cuciuc” Piatra-Neamț, cu sediul în Piatra-Neamț, str. Progresului, nr. 108, reprezentată prin director adj. - prof.drd. Ioana Roxana IORDACHE și

2. Beneficiarul indirect, d-na/d-nul _____, părinte/tutore/ reprezentantul legal al elevului _____, **beneficiar direct**, cu domiciliul în _____

II. Scopul contractului: asigurarea condițiilor optime de derulare a procesului de învățământ prin implicare și responsabilizarea părților implicate în educația beneficiarilor primari ai educației.

III. Drepturile părților: drepturile părților semnatare ale prezentului contract sunt cele prevăzute în Regulamentul-cadru privind organizare și functionarea unităților de învățământ preuniversitar și în Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a unității de învățământ.

IV. Partile au cel puțin următoarele obligații:

1. Unitatea de învățământ se obligă:

a) Să asigure condițiile optime de derulare a procesului de învățământ;

b) Să asigure respectarea condițiilor și exigențelor privind normele de igienă școlară, de protecție a muncii, de protecție civilă și de pază contra incendiilor în unitatea de învățământ.

c) Să asigure că tot parcursul unității de învățământ respectă cu strictețe prevederile legislației în vigoare.

d) Să asigure că toți beneficiarii primari și secundari ai educației sunt corect și la timp informați cu prevederile legislației specifice în vigoare

e) Ca personalul din învățământ să aibă o ținută morală demnă, un comportament responsabil, în concordanță cu valorile educaționale, pe care să le transmită beneficiarului direct.

f) Să sesizeze, la nevoie, instituțiile publice de asistență socială/educatională specializată, direcția generală de asistență socială și protecția copilului în legătură cu aspecte care afectează demnitatea, integritatea fizică și psihică a beneficiarului primar al educației.

g) Să se asigure că personalul din învățământ nu desfășoară acțiune de natură să afecteze imaginea publică a beneficiarului primar al educației, viața intimă, privată și familială a acestuia.

h) Să se asigure că personalul din învățământ nu va aplica pedepse corporale și nu va agresa verbal sau fizic beneficiarul primar al educației.

i) Ca personalul didactic să evalueze direct beneficiarii primari ai educației, corect și transparent, și să nu condiționeze această evaluare sau calitatea prestației didactice la clasă de obținerea oricărui tip de avantaje.

j) Să desfășoare în unitatea de învățământ activități care respectă normele de moralitate și nu pun în niciun moment în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a beneficiarilor primari ai educației, respectiv a personalului unității de învățământ.

k) Să asigure că în unitatea de învățământ sunt interzise activitățile de natură politică și prozelitism religios.

2. Beneficiarul secundar al învățământului preuniversitar are următoarele obligații:

a) obligația de a asigura frecvența școlară a elevului în învățământul obligatoriu și de a lua măsuri pentru școlarizarea elevului, până la finalizarea studiilor;

b) la înscrierea copilului/elevului în unitatea de învățământ, părintele/tutorele/susținătorul legal are obligația de a prezenta documentele medicale solicitate, în vederea menținerii unui climat sănătos la nivel de grupă/clasă pentru evitarea degradării stării de sănătate a celorlalți elevi din colectivitate/unitatea de învățământ;

c) părintele/tutorele/susținătorul legal al elevului are obligația ca, cel puțin o dată pe lună, să ia legătura cu învățătorul/institutorul/profesorul pentru învățământul primar pentru a cunoaște evoluția copilului/elevului;

d) părintele/tutorele/susținătorul legal al elevului răspunde material pentru distrugerile bunurilor din patrimoniul școlii, cauzate de elev;

e) să respecte prevederile Regulamentului de Organizare și Funcționare al Unității de Învățământ;

h) părintelui/tutorei/susținătorului legal îi sunt interzise agresarea fizică, psihică, verbală a personalului unității de învățământ.

3. Beneficiarul direct are următoarele obligații:

a) de a se pregăti la fiecare disciplină/modul de studiu, de a dobândi competențele și de a-și însuși cunoștințele prevăzute de programele școlare;

b) de a frecventa cursurile, în cazul beneficiarilor primari ai educației din învățământul de stat cu frecvență;

c) de a se prezenta la cursuri și la fiecare evaluare/sesiune de examene organizată de unitatea de învățământ;

d) de a avea un comportament civilizată și o ținută decentă, atât în unitatea de învățământ, cât și în afara ei;

e) de a respecta Regulamentului de Organizare și Funcționare al Unității de Învățământ, regulile de circulație, normele de securitate și de sănătate în muncă, de prevenire și de stingere a incendiilor, normele de protecție a mediului;

f) de a nu distruge documentele școlare, precum cataloage, carnete de elev, foi matricole, documente din portofoliu educațional;

g) de a nu deteriora bunurile din patrimoniul unității de învățământ (materiale didactice și mijloace de învățământ, cărți de la biblioteca școlii și CDI, mobilier școlar, mobilier sanitar, spații de învățământ);

h) de a nu aduce sau difuza, în unitatea de învățământ,

materiale care, prin conținutul lor, atentează la independența, suveranitatea și integritatea națională a țării, care cultivă violența și intoleranța;

i) de a nu organiza/participa la acțiuni de protest, care afectează desfășurarea activității de învățământ sau care afectează participarea la programul școlar;

j) de a nu deține/consuma/comercializa, în perimetrul unității de învățământ și în afara acestuia, droguri, substanțe etnobotanice, băuturi alcoolice, țigări;

k) de a nu introduce și/sau face uz în perimetrul unității de învățământ orice tipuri de arme sau alte produse pirotehnice cum ar fi muniție, petarde, pocnitori, brichete etc., precum și spray-uri lacrimogene, paralizante sau altele asemenea care, prin acțiunea lor, pot afecta integritatea fizică și psihică a beneficiarilor direcți ai educației și a personalului unității de învățământ;

l) de a nu poseda și/sau difuza materiale care au un caracter obscen sau pornografic;

m) de a nu aduce jigniri și de a nu manifesta agresivitate în limbaj și în comportament față de colegi și față de personalul unității de învățământ sau de a leza în orice mod imaginea publică a acestora;

n) de a nu provoca/instiga/participa la acte de violență în unitate și în afara ei;

o) de a nu părăsi incinta școlii în timpul pauzelor sau după începerea cursurilor, fără avizul profesorului de serviciu sau a institutorului/profesorului pentru învățământul primar.

V. Durata contractului: prezentul contract se încheie, pe durata nivelului de învățământ gimnazial.

Încheiat azi, , în două exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte.

Am luat la cunoștință:

Beneficiar indirect,

Părinte/ tutore/ susținător legal

Director adjunct,

Prof.drd, Iordache Ioana

Așadar, școala are relații de parteneriat cu diverși actori comunitari locali: familiile elevilor, autorități, poliție, unități sanitare, unități de asistență socială, biserică, agenți economici, organizații neguvernamentale. Parteneriatul și colaborarea sunt diferențiate. Cele mai strânse relații se desfășoară cu cei care sunt cei mai interesați de binele copiilor, cu familiile acestora. Colaborarea cu ceilalți agenți comunitari: poliție, biserică, autorități locale, unități sanitare țin pe de o parte de parteneriatul școală-familie și este cel mai important deoarece părinții sunt primii educatori. (familia fiind prima școală a copiilor) și parteneri ai școlii. [5]

Aceasta înseamnă că rolul părinților este acela de a împărți acest rol cu profesorul și apare nevoia de colaborare cu școala, chiar de implicare activă în cadrul ei. Atunci când cele două medii educaționale (școala și familia) se completează și se susțin, ele pot asigura într-o mare măsură o bună integrare a copilului în activitatea școlară, dar și în viața socială. Cercetările realizate arată că, indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri cu școala în educația copiilor lor, se observă o îmbunătățire a performanțelor elevilor. Exercițierea obligațiilor instituționale ale acestor organizații, pe de o parte, și, pe de altă parte, de calitatea resurselor umane, marcată de motivația celor implicați, de conștientizarea rolului comunitar pe care îl au.

Colaborările cu autoritățile, instituțiile, organizațiile locale de orice tip țin de cele mai multe ori de manifestarea atribuțiilor legale ale acestora, de rolurile tradiționale percepute de către cei din comunitate. Manifestarea parteneriatului este dependentă de resursele umane implicate, de voința și disponibilitatea acestora de a se implica, de a găsi resurse care să răspundă nevoilor comunității. Motivațiile care stau la baza inițierii parteneriatului sunt: rezolvarea unor probleme instituționale, administrative;

rezolvarea unor probleme specifice beneficiarilor (elevi, părinți, cadre didactice), promovarea rolului educațional al școlii, satisfacția celor implicați, „binele comun” etc. Parteneriatul școală – comunitate locală se desfășoară mai ales pe acele componente care vizează copiii: educație, sănătate, siguranță, instruire, petrecere a timpului liber, administrarea spațiului școlar etc. [6]

Însă, parteneriatul școală-familie este cel mai important deoarece atinci când părinții sunt parteneri cu școala în educația copiilor lor, se observă o îmbunătățire a performanțelor elevilor. [7]

Bibliografie:

1. Stăiculescu, Camelia, *Școala și comunitatea locală-parteneriat pentru educație*- Editura ASE, București, 2007;
2. Godfrey Claff *Parteneriat școală-familie-comunitate-ghid pentru cadrele didactice*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 2007
3. *Didactica-revista de comunicări științifice*, nr.2-nov.2008, Alexandru Darie, Iulian Nica, Elena Romocea, Ecaterina Springer, Leon Topa, Ion Verdeș- *Colaborarea școlii cu familia elevilor*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1974;
4. Adele Faber, Elaine Mazlish- *Comunicarea eficientă cu copiii-acasă și la școală*- Editura Curtea Veche, București, 2010;
5. Cristea, Sorin - *Dicționar de pedagogie*, Grupul Editorial Litera Educațional, Chișinău, 2002;
6. Miron Ionescu și Vasile Chis- *Pedagogie aplicată*, Ed. Eikon, 2010;
7. Potolea Dan (coord.) - *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Editura Polirom, Iași, 2002.